Elektroninio dokumento nuorašas
Registracijos data 2026-09-03 Nr. 1S-98 (2026)

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS
ATSISAKYTI PRADĖTI TYRIMĄ DĖL LIETUVOS GEOLOGIJOS TARNYBOS PRIE APLINKOS MINISTERIJOS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS VEIKSMŲ IR SPRENDIMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO 2 DALIES REIKALAVIMAMS

2026 m. rugsėjo 3 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2026 m. rugsėjo 3 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl atsisakymo pradėti tyrimą dėl Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – LGT) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos veiksmų ir sprendimų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies reikalavimams ir nustatė:

(1) UAB „Franklis“ (toliau – Pareiškėjas) 2026 m. birželio 25 d. pateikė pareiškimą[1], kuriame nurodė, kad LGT nuo 2025 m. rugpjūčio atsisakė derinti ir registruoti radialinių geoterminių gręžinių sistemas. Pareiškėjo teigimu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. D1-273 „Dėl Geoterminių gręžinių projektavimo, įrengimo, konservavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Geoterminių gręžinių projektavimo, įrengimo, konservavimo ir likvidavimo tvarkos aprašas (2021 m. liepos 8 d. redakcija) (toliau – Aprašas) 2025 m. rugpjūtį nesikeitė, tačiau LGT atsisakė derinti ir registruoti radialinių geoterminių gręžinių sistemas. Pareiškėjo vertinimu, toks LGT atsisakymas pažeidžia Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies reikalavimus, kadangi užkerta kelią Pareiškėjui ir kitiems subjektams projektuoti ir įrenginėti šias sistemas, kai Pareiškėjo konkurentams, projektuojantiems ir įrenginėjantiems vertikalias geoterminių gręžinių sistemas (pvz., UAB „Gręžiniai“), tokie ribojimai netaikomi.

(2) Pareiškėjas pateikė LGT 2026 m. kovo 3 d. atsakymą, kuriame LGT paaiškino, kad nuo 2021 m. liepos 8 d. galiojančios Aprašo redakcijos 19.4 papunktyje imperatyviai nustatyti atstumai[2]. LGT laikėsi nuostatos, kad radialinės geoterminių gręžinių sistemos negali atitikti Aprašo 19.4 papunkčio reikalavimų, tačiau mažas atstumas tarp geoterminių gręžinių žiočių gali būti minimizuojamas nustatant pakankamai didelį atstumą tarp geoterminių gręžinių kirtaviečių, todėl nuo 2021 m. liepos 8 d. Pareiškėjo teikiami sistemų projektai buvo derinami, o jo įrengtos sistemos registruojamos, jeigu jos atitiko kitus teisės aktų reikalavimus. Kaip nurodė LGT, UAB „Gręžiniai“ atkreipus dėmesį, kad Aprašo 19 punkte nustatyta norma yra imperatyvi, radialinių geoterminių gręžinių sistemų projektai negali būti derinami, o pačios sistemos – registruojamos.

(3) Pareiškėjas su tokiu LGT vertinimu nesutinka. Pareiškėjo vertinimu, Aprašo 19.4 papunkčio nuostatos neįpareigoja LGT atsisakyti derinti ir registruoti radialinių geoterminių gręžinių sistemų. Šią poziciją Pareiškėjas grindžia, be kita ko, tuo, kad Apraše radialinės geoterminių gręžinių sistemos nėra atskirai reglamentuotos, tačiau, jo teigimu, egzistuoja bendras teisinis pagrindas šių sistemų projektams derinti ir įrengtoms sistemoms registruoti, taip pat aplinkybe, kad LGT, galiojant toms

[1] Pareiškimas papildytas 2026 m. liepos 3 d., 2026 m. liepos 17 d., 2026 m. rugpjūčio 10 d.
[2] „19.4.tarp geoterminių gręžinių žiočių ir kirtaviečių:
19.4.1.6 m, jei geoterminio gręžinio gylis – iki 100 m;
19.4.2. kai atskirų geoterminių gręžinių gylis 100 m ir daugiau, minimalus atstumas tarp gręžinių turi būti ne mažesnis, kaip 6 proc. geoterminio gręžinio gylio“.

pačioms Aprašo nuostatoms, nuo 2021 m. liepos 8 d. iki 2025 m. rugpjūčio derino radialinių geoterminių gręžinių sistemų projektus ir registravo įrengtas sistemas. Pareiškėjo teigimu, LGT atsisakymas derinti ir registruoti šias sistemas yra savarankiškas LGT sprendimas, kuriuo pasirinktas labiausiai konkurenciją ribojantis Aprašo nuostatų taikymo būdas – visiškai sustabdytas radialinių geoterminių gręžinių sistemų projektų derinimas ir sistemų registravimas.

(4) Galiausiai Pareiškėjas nurodo, kad jeigu būtų pripažinta, kad nurodytą situaciją lėmė ne LGT veiksmai, o Aprašo 19.4 papunkčio nuostatos, Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 daliai prieštarauja būtent šis papunktis, kuris riboja radialinių geoterminių gręžinių sistemų įrengimą. Pareiškėjo vertinimu, šiomis nuostatomis sukuriamos skirtingos konkurencijos sąlygos radialines geoterminių gręžinių sistemas įrengiantiems ūkio subjektams, o toks ribojimas nėra objektyviai pateisinamas. Pareiškėjas objektyvaus pateisinimo nebuvimą grindžia, be kita ko, tuo, kad 2021 m. nustatant imperatyvius atstumus nebuvo atlikta nauja mokslinė ar techninė analizė, taip pat Pareiškėjas remiasi kitų Europos Sąjungos valstybių reguliavimo praktika.

(5) Pagal Konkurencijos įstatymo 17 straipsnio 1 dalį Konkurencijos taryba yra valstybės įstaiga, vykdanti valstybinę konkurencijos politiką ir prižiūrinti, kaip laikomasi Konkurencijos įstatymo. Konkurencijos įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog Konkurencijos taryba tiria viešojo administravimo subjektų priimtų teisės aktų ar kitų sprendimų atitiktį Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.

(6) Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 dalis nustato pareigą viešojo administravimo subjektams užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę vykdant jiems pavestus uždavinius, susijusius su ūkinės veiklos reguliavimu, o šio straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama priimti teisės aktus arba kitus sprendimus, kurie teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus ar jų grupes ir dėl kurių atsiranda ar gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams, išskyrus atvejus, kai skirtingų konkurencijos sąlygų neįmanoma išvengti vykdant Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus.

(7) Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punktas nurodo, kad Konkurencijos taryba priima nutarimą atsisakyti pradėti tyrimą, jeigu pareiškime nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioritetų.

(8) Konkurencijos taryba 2022 m. gruodžio 27 d. nutarimu Nr. 1S-136 (2022) „Dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos veiklos, atliekant Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo priežiūrą, prioriteto patvirtinimo“ patvirtino savo veiklos prioritetą – atlikti tyrimus ar kitaip įsikišti į rinkos veikimą, jei toks įsikišimas galėtų reikšmingai prisidėti prie veiksmingos konkurencijos apsaugos ir taip užtikrinti kuo didesnę vartotojų gerovę. Tuo pačiu nutarimu patvirtintame Konkurencijos tarybos veiklos, atliekant Konkurencijos įstatymo priežiūrą, prioriteto įgyvendinimo apraše (toliau – Prioriteto įgyvendinimo aprašas) buvo įtvirtinti principai, kuriais vadovaudamasi Konkurencijos taryba priima sprendimus dėl tam tikro tyrimo tikslingumo ir apimties. Vertinant, ar tyrimas atitinka veiklos prioritetą, vadovaujamasi Prioriteto įgyvendinimo apraše nustatytais tyrimo įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei, strateginės reikšmės bei racionalaus išteklių naudojimo principais. Kaip nurodyta Prioriteto įgyvendinimo aprašo 5 punkte, nė vienas iš šių principų neturi iš anksto nustatytos lemiamos įtakos Konkurencijos tarybos sprendimui dėl konkretaus tyrimo atlikimo, tačiau Konkurencijos tarybai gali pakakti įvertinti tyrimą pagal vieną iš principų, kad galėtų priimti sprendimą dėl tyrimo tikslingumo.

(9) Vertinant Pareiškėjo prašymą pradėti tyrimą dėl LGT ir Aplinkos ministerijos veiksmų ir sprendimų atitikties Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies reikalavimams bei tokio tyrimo atitiktį Konkurencijos tarybos veiklos prioritetui, atsižvelgtina į strateginės reikšmės (Prioriteto įgyvendinimo aprašo 8.2 papunktis) principą.

(10) Prioriteto įgyvendinimo aprašo 12 punkte nustatyta, kad Konkurencijos taryba vertins tyrimo prevencinį poveikį, galimo pažeidimo naujumą pagal jo pobūdį, kitų institucijų galimybes efektyviai išspręsti su galimu pažeidimu susijusias problemas ir kitas strateginę tyrimo reikšmę rodančias aplinkybes.

(11) Pareiškimo nagrinėjimo metu nustatyta, kad Aplinkos ministerija Teisės aktų informacinėje sistemoje yra pateikusi derinti Aprašo pakeitimo projektą[3].

(12) Projekto lydraštyje, apibūdinant projektu sprendžiamą problemą ir jo rengimą paskatinusias priežastis, nurodyta, kad projektas parengtas siekiant atliepti geoterminės energetikos technologijų plėtrą ir atnaujinti galiojantį teisinį reglamentavimą. Aplinkos ministerijos vertinimu, galiojančiame Apraše trūksta nuostatų, reglamentuojančių rinkoje taikomus naujus inžinerinius sprendimus, be kita ko, pasviruosius geoterminius gręžinius ir jų radialines sistemas, dėl to kyla teisinis neapibrėžtumas ir stabdomi individualūs bei pramoniniai projektai. Projekto lydraštyje taip pat nurodyta, kad galiojanti Aprašo redakcija nereglamentuoja naujų, rinkoje jau taikomų technologinių sprendimų, tarp jų pasvirųjų geoterminių gręžinių ir jų radialinių sistemų, ir nenustato aiškių šių sistemų apibrėžimų bei joms taikomų specifinių įrengimo reikalavimų.

(13) Aprašo projektu siūloma įtvirtinti naujas sąvokas – „pasvirasis geoterminis gręžinys“, „radialinė geoterminių gręžinių sistema“ – bei nustatyti šioms sistemoms taikomus techninius reikalavimus, be kita ko, reikalavimus dėl pasvirųjų gręžinių išdėstymo.

(14) Šios aplinkybės atskleidžia, kad Pareiškėjo nurodoma problema yra glaudžiai susijusi su galiojančio reguliavimo neapibrėžtumu radialinių geoterminių gręžinių sistemų atžvilgiu. Aiškiai reglamentavus radialines geoterminių gręžinių sistemas ir nustačius joms taikomus specialius reikalavimus, galėtų būti pašalintas teisinis neapibrėžtumas dėl šioms sistemoms taikomų reikalavimų ir sudarytos sąlygos jas derinti bei registruoti.

(15) Taigi, Pareiškėjo nurodoma problema, susijusi su galimybėmis derinti ir registruoti radialinių geoterminių gręžinių sistemas, gali būti tiesiogiai sprendžiama teisinio reguliavimo priemonėmis. Aplinkos ministerija, būdama už šį reguliavimą atsakinga institucija, jau yra inicijavusi Aprašo pakeitimą, kuriuo siūloma reglamentuoti radialines geoterminių gręžinių sistemas ir nustatyti joms taikomus specialius reikalavimus. Siūlomais Aprašo pakeitimais siekiama pašalinti teisinį neapibrėžtumą dėl šioms sistemoms taikomų reikalavimų ir sudaryti aiškų teisinį pagrindą jas derinti bei registruoti.

(16) Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjo nurodoma problema, susijusi su galimybėmis derinti ir registruoti radialinių geoterminių gręžinių sistemas, gali būti tiesiogiai sprendžiama už atitinkamą reguliavimą atsakingos institucijos ir Aplinkos ministerija jau ėmėsi konkrečių veiksmų šiam reguliavimo neapibrėžtumui pašalinti, Konkurencijos tarybos tyrimo atlikimas neatitiktų Prioriteto įgyvendinimo aprašo 8.2 papunktyje įtvirtinto strateginės reikšmės principo.

(17) Įvertinusi Pareiškėjo nurodytą ir pareiškimo vertinimo metu surinktą informaciją, Konkurencijos taryba konstatuoja, kad pareiškime nurodytų aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto ir sudaro pagrindą atsisakyti pradėti tyrimą Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkto pagrindu.

(18) Kaip nurodyta Prioriteto įgyvendinimo aprašo 6 punkte, Konkurencijos tarybos sprendimas atsisakyti pradėti tyrimą dėl to, kad jis neatitinka veiklos prioriteto, nereiškia, kad viešojo administravimo subjekto veiksmai negali pažeisti Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimų.

(19) Konkurencijos tarybos sprendimas atsisakyti pradėti tyrimą dėl to, kad jis neatitinka veiklos prioriteto, neapriboja Pareiškėjo teisės, vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 51 straipsnio 2 dalimi, kreiptis į teismą dėl žalos atlyginimo ar neteisėtų veiksmų nutraukimo.

(20) Konkurencijos taryba pažymi, jog šis nutarimas priimtas Pareiškėjo nurodytos informacijos ir Konkurencijos tarybos pareiškimo vertinimo metu surinktos informacijos pagrindu ir neriboja Konkurencijos tarybos teisės, paaiškėjus kitoms aplinkybėms ar gavus papildomos informacijos, leidžiančios įtarti galimus Konkurencijos įstatymo pažeidimus, pradėti tyrimą savo iniciatyva.

[3] Prieiga internetu: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/683e7570840611f19be4e4d226bee2f8?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=4f60925b-5537-42d2-8e0e-dbfdd6d7ee16.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 4 straipsniu ir 24 straipsnio 4 dalies 8 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a:

Atsisakyti pradėti tyrimą dėl Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos veiksmų ir sprendimų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies reikalavimams.

Nutarimas gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos arba nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *kt.gov.lt* dienos, atsižvelgiant į tai, kas įvyksta pirmiau.

Pirmininkė Jolanta Ivanauskienė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 188668192, Jogailos g. 14, Vilnius 01116
Dokumento pavadinimas (antraštė)	ATSISAKYTI PRADĖTI TYRIMĄ DĖL LIETUVOS GEOLOGIJOS TARNYBOS PRIE APLINKOS MINISTERIJOS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS VEIKSMŲ IR SPRENDIMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO 2 DALIES REIKALAVIMAMS
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-09-03 Nr. 1S-98 (2026)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Agnė Lukoševičiūtė, Grupės vadovė, Dominuojančių ir viešųjų subjektų tyrimo grupė
Sertifikatas išduotas	AGNĖ LUKOŠEVIČIŪTĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-09-03 14:33:56 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2024-04-25 17:45:08 – 2029-04-24 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jolanta Ivanauskienė, Pirmininkė, Konkurencijos tarybos nariai
Sertifikatas išduotas	JOLANTA IVANAUSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-09-03 14:48:54 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-09-03 14:49:08 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-09 17:30:35 – 2028-06-07 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, į.k. 188668192 LT", sertifikatas galioja nuo 2024-12-18 13:28:57 iki 2027-12-18 13:28:57
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.88
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2026-09-03 14:54:21)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-09-03 14:54:22 Dokumentų valdymo sistema Avilys